

**R.P. Valerii Reginaldi Bvrgvndi Seqvani E Societ: Iesv,
Praxis Fori Poenitentialis**

Ad Directionem Confessarii, In Vsv Sacri sui muneris ...

Regnault, Valère

Mogvntiæ, 1617

Cap. vlt. De gula,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78332](#)

ratione qua D. Paulus ad Rom. 1. aduersus illius reos vritur, & ex pœniis quibus eodem afficiendos esse ius decernit. Civilis enim in authenticis, collat. 6. tit. Ut non luxurietur homines contra naturam, decernit pœnam acerba mortis: nimurum flammam, iuxta ea quæ ex eodem iure notat. Couar. ad Clemen. vnicam De homicidio, 1. pars §. 1. n. 6. atq; receptam confuetudinem. Canonum ius vero statuit in capit. Clerici de excessibus Praetoriorum: si Clerici sint, deponantur vel in monasterium ad agendum penitentiam detrudatur. Sin laici excommunicetur. Et per constitutionem Pij 5. verbis illis, quæ refert Nauar. in Enchir. cap. 27. n. 249. omni priuilegio clericali, officio, beneficio ac dignitate priuantur: ac præcipiunt tradi brachio seculari post degradationem ipsorum per Iudicem Ecclesiasticum. Quæ priuatio, vt Nau. ipse bene declarat, incurrit ipso iure, ab eo qui tale flagitiū exercet, id est, id est, qui sic in illud labi consuevit, ut arbitrio boni viri dici possit exercitator illius; non autem ab eo qui cadit aliquoties, & ipsum pœnitit cecidisse.

Legendus est ibidem ipse Nauarrius: tum pro pleniori eius rei notitia: tum pro eiusmodi crimino, excusatione ab irregularitate, cui Couar loco cit. obnoxium ipsum esse existimat, relatis aliquot alijs in suam sententiam. Quam Nauar. ex eo reiicit, quod irregularitas incurrit tantum in casibus iure expressis ex cap. Is qui, De sententia ex commun. in sexto. Neq; ad eam peccati enormitas sola sufficiat, cum odiu Dei sit peccatum natura sua grauius quam Sodomia, nec tamen cum fuerit occultum, inducit irregularitatem: vt non negarit Couar. Quare nec Sodomia occulta inducit. Quæ ratio cum tanti doctoris autoritate, potest in praxi sufficere ad moraliter certitudinem.

De bestialitate, quod grauitate malitiae Sodomiam superet, ratio ipsa naturalis, & conscientia dictamen (quod ne quidem in improbissim penitus extinguitur) satis superq; vnicuique testificatur. Certe cum Sodomiam in se perinde includat, ac adulterium, fornicationem, superaddendo differentiam mortaliter aggrauantem, censenda est malitia grauissima: quam Scriptura sacra indicavit cum in illius detestationem statuit Leuiticii 18. & 20. non modo illius perpetrator em, sed etiam bestiam cum qua perpetrata fuerit, morte delendam esse. Quod autem iisdem pœnis quibus Sodomia faciat obnoxios illos qui eis contaminauerint, non videtur dubium: cum ut diximus Sodomiæ ipsam includat: perinde ac adulterium, fornicationem.

Cæterum cuius speciei fuerit bestia cum qua commisum est tam nefandum scelus, non est necesse Confessarium inquirere: quia inde non variatur species peccati: nisi forte fuerit bestia infernalis, seu dæmon incubus aut succubus: quia coniunctam haberet malitiam pauci cum dæmons, aperiendam in confessione, tanquam aggrauantem mutando speciem. Circa Sodomiam autem inquireda est circumstantia personæ, ad intelligendum an coniunctam habeat malitiam adulterij, aut sacrilegij aut incestus. De cætero circa vtrumq; tale flagitium antequam absolutione detur, curandum est vt sublatis occasiis illorum propinquia: immo vt criminosis ad Superiorum pro ea remittatur non tantum quando fuerit illi referuata, vt plerumq; solet: sed etiam nonnunquam quando non fuerit: nimurum propter illius enormitatem, de qua cōsultum est Superiorum cognoscere, qui efficacius remedium ei adhibere posse censemur.

C A P . V L T I M V M.

De gula.

S V M M A R I V M.

52. Definitio gula, cum modis quibus ea contingat.

53. Septem causas in quibus peccatum gula est mortale.

54. Species gula, crapula & ebrietas, quodq; peccatum gula censetur posse solammodo veniale etiam in eo commissum sit excessus v. q. ad vomitum.

55. Ebrietas procedens v. q. ad priuationem vsus rationis peccatum est mortale, duobus causis exceptis.

56. Quid sit iudicandum de nimio potu sine priuatione vsurratione.

57. Signa ex quibus deprehenditur cuiusmodi fuerit ebrietas.

58. Peccatum concurrentis ad alterius ebrietatem.

59. Quomodo explicandum sit in confessione peccatum ebrietatis.

60. Quomodo facta in ebrietate sint peccata, aut à peccato excusentur.

61. Desonratibus factis in ebrietate, & panis ebriorum.

62. Defiliabu gule.

D E gula peccato agitur in ordine ad sextum & nonum Decalogi preceptum, tanquam de eo quod fouet luxuriam, iuxta illud tritū, Sine Cere & Baccho friget Venus; & illud quod Ezechielis 16. vers. 49. inter causas iniquitatis Sodomæ ponitur saturitas panis: & quod ad Ephes. cap. 5. vers. 8. Apostolus vetat inebriari vino in quo est luxuria: ita autem institutum tractationem Gratianus dist. 55. art. 41. & 44. D. Thomas ac ipsius interpres 2.2. quæst. 14. 8. & 150. Summarij in verbo Gula, & in verbo Ebrietas. Nauar. in Enchir. cap. 23. num. 119. & alij quos commemorat Sebasteianus Medicus in sua summa De peccatis tit. 7. quibus accesserunt recentiores aliquot.

Definitio gula, & quibus modis ea contingat.

S E C T I O . I.

E st autem gula cibi potusq; appetitus inordinatus, seu excedens rationis prescriptum. Quod fieri potest quinq; modis indicatis hoc verlu:

Præpropere, laute, nimis ardenter, studiose.

Quorum sensus est, peccatum gulae comedendo vel bibendo committi ab eo, qui præuenit tempus debitum, aut qui quærit nimis, pretiosum cibum & potum, aut qui nimis, multum sumit, aut qui sumit cum nimia auditate, aut qui cibos quærit nimis delicate præparatos. Hos ex D. Greg. lib. 10. Moral. relatios tractat D. Thom. in cit. qu. 148. art. 4. De quibus notandum est, peccatum gulae committi, tum in substantia cibi & potus, cum præter modum ea est pretiosis & laute, tum in quantitate, cum quis plus sumit cibi & potus, quam egerat sufficiendum suum: tum in qualitate, cum quis quisque cibum nimis exquisite apparatu: tum in ipsa delicatione gustus: quæ nimis placens, efficit vt cum auditate nimis cibus & potus sumuntur: tum demum in tempore, cum cibus & potus indebito tempore sumuntur.

C a s u s in quibus gula peccatum mortale est.

S E C T I O . II.

P ORRO quocunq; ex his modis peccatum gulae committatur, mortale est in septem causis. Primus est, quando in delectatione cibi & potus ponitur vitæ finis: vt censetur fieri ab ijs qui nihil querunt aliud, quam edere, & bibere: ei delectationi postponentes diuinam voluntatem: ita vt quadratin cosillud Apostoli ad Philip. 3. Quorum Deus venter est.

Secundus, quod ex appetitu cibi, & potus aliquis id agit à quo abstinerre ex præcepto obligatur sub mortali, vt is qui diebus vicitis vescitur carnis, aut in diebus ieiunijs, illud frangit, cum seruare posset, aut qui lauitis ac pretiosis cibis vescendo contrahit debita; seq; impotentem reddit ad ea soluenda, aut qui non succurrat proximo, graue necessitatrem patienti, aut qui ideo filias suas in statu debito non collocat.

Tertius, quando damnum notabile corpori infert: vt cū quis cibi & potus sumptione grauiter offendit sanitatem corporis: item cum alteri causa est ciudem incommodi; illum in talen finem ad edendum & bibendum inducendo. Ad q; vtrumq; requiritur vt quis ad tale quid aduertatur aut aduertere debeat: prout debet cum alias expertus est id ipsum, sibi met, aut alijs nocere.

Quartus, quando graue scandalum datur proximo. Qua in re quam grauiter peccetur ostenditur illud ab Apostolo dictum in priori ad Corin. cap. 8. Si esca scandalizat fratrem meū, non mandabculo carnes in æternum, ne fratrem meum scandalizem.

Quintus, quando cibus & potus est contra naturam: sic velci carnis humanis, aut languienti humanum bibere, mortale peccatum esse docent communiter Theologi, quia id repugnat natura: vt argumento est, quod omnes gentes apud quas fuit aliquid civilitatis, semper césuerunt tale quid esse inhumanitatis ac feritatis. Quanquam vt causæ infirmatatis, sic & causæ necessitatis graui, licet talem vsum arbitrantur pleriq;: quos refert & sequitur Leonardus Lessius de iu-

de iustitia & iure lib. 4. cap. 3. dubit. 2. Extratio est, quod talis causa possit inhumanitatem ac feritatem abstergere, nisi in eum finem quis occidatur.

Sextus casus est, quando ex cibis & potus sumptui quantitate, aut qualitate, probabiliter timetur peccatum aliquod mortale committendum, & nihilominus non abstinetur a sumptione. Sic mortaliter peccat, qui compertum habens experientiam, se ex aliquâ sumptione cibi & potus concitar ad veneria cum notabilis periculo consensus, non cohibet se ab illa.

Septimus casus est, quando quis ob gulæ voluptates, peccatum aliquod mortale committit; ut furatur, contractus iniquos facit, &c.

Species gula, crapula & ebrietas.

SECTIO III.

Quoniam gula partim in cibi, partim in potus immoderato vsu versatur, vt patet ex ipsius definitione: duæ species illius assignantur: crapula scilicet, & ebrietas; quarum prior cibi & posterior potus est appetitus inordinatus: de quibus Dominus Luca 21. admonet. Attende vobis, ne forte grauatur corda vestra in crapula & ebrietate.] & Apostolus ad Rom. 13. Sicut in die honeste ambulamus non in commissationibus & ebrietatibus.] Qui idem ad Galat. cap. 5. inter opera carnis quæ qui agunt regnum Dei non possidebunt, ponit commissationes & ebrietates.

Atq; de crapula dubium est, an peccatum sit mortale cum quis deliberate ad vomitum vñ; replet se cibo. Cuius partem affirmant tenet Angelus in verbo Immundicia, & Sylva, in verbo Gula num. 2. Negantem vero Caiet. in verbo Gula & in verbo immundicia, & Nauar. in Enchir. cap. 23. nu. 119. cum putat tunc tantum in esse peccatum mortale, cum quis sibi notable detrimentum inde accersit. Ratio est, quod gula sit eorum peccatorum numero, quibus homo peccat in crapulum, unde sine gravi lectione sui cōmissum, censeri potest minus, quam mortale, nisi aggraueatur aliunde.

Notanda de ebrietate.

SECTIO IV.

De ebrietate notandum est duplēcēam esse: vnā quā homo priuatur omnino vñ rationis: & alteram quā nimium bibit quidem, non tamē priuatur vñ rationis. De priore communis consensus est, peccatum est mortale. Nam D. Paulus in priori ad Corinth. cap. 6. vers. 10. inter eos qui regnum Dei non possidebunt, ponit ebriosos. Item constat hominem per talem ebrietatem nulla virginitas causa seipsum afficer magno danno; nimis vñ priuatione & vñ rationis per quam bruto similis redditur. Id quod mortale est tanquam contrarium charitati quā seipsum diligere tenetur. Hoc quidem pluribus, tum autoritatibus, tum rationibus confirmari potest, vt videtur apud Leonardum Lefsum, de iustitia & iure lib. 4. cap. 3. dubit. terria: fed quia res est satis aperta, nobis sufficiet pro praxi addere duos casus, in quibus ebrietas eiusmodi excusat à mortali: Prior est, qui vix habet locum in solito se inebriare, quando inebriatur quis præter intentionem: nimis ignorans potus nimietatem, aut vñ vini, aut complexionem suam.

Posterior casus est, quando quis secutus medicorum iudicium inebriat se ad recuperandam sanitatem, que nequit aliatione recuperari. Ita docent in verbo Ebrierus Caietanus Fumus & Sylvest. quæst. 1. Ac probatur: quia si in simili casu licet membrum abscondere, multo magis licet se vñ rationis priuare ad brevem tempus, vt longo tempore libere eo venditi facultas habeatur. Deinde vini vñsus n. n. est malus, nec illicitus: nisi sit contra temperantiam: sicut censor tunc est, cum bibitur intemperanter; atque adeo aliter, quam conueniat ad corporis sanitatem: quod non sit in propofito calu, in quo medicus potum vini ad ebrietatem vñque, iudicat necessarium ad sanitatem recuperandam. Quod igitur Apostolus ad Ephes. 5. vetat inebriari vino, intelligendum est de ebrietate contraria temperantie: qualis non est illa, qua ad corporis sanitatem censetur plane necessaria.

De posteriore ebrietate cōmuni doctrina est, genere suo peccatum esse solummodo veniale: q; per accidens fiat mortale in casibus qui propositi sunt in p̄ced. sc̄t. 2. Et facilis, q; crapula: quia magis fouet alla vita, prout indicant verba illa Sapientis Pro. 2. Luxuria res est vñ: & tumultuosa ebrietas. Certe diff. 33. cap. vñ. ebrietas aperie dicitur fomes, & nutritrix omnium vñtorum. In quam sententiam qui plura vide re volet, legat memoratum Lessium: possunt enim hæc sufficere ad iudicium nobis propositum.

Notandum est secundo vñrum ebrietas priore modo contingit, deprehendi (quod eritiam Lefsum notat) his signis. Primum, si factus ebrius non metinerit postridie; quid tunc dixerit, egerit, quomodo domum, aut cubitum erit, à quo ductus sit vel adiutus. Secundo, si ea cōmisit quæ mente sanus nunquam solet vñ turpia, & absurdâ locutus sit; cum alias castus sit, & prudens; siccus: de alijs, quæ cum omnino insolita ei fuerint, indicia sunt; rationis cōsospitæ per imaginationis perturbationem ex vino prouidentem. Tantum autem posterior modo ebrius esse cōfendus est: qui adhuc potest inter licitum, & illicitum discernere, malum vitare, & bonum eligere: quantumcumq; verbo vel opere ostendat inceptam letitiam; & cerebrum sic turbatum sit vt domus aliquo modo verti videatur, & ambulando titubet, vertiginēq; patiatur: non tamen tantam, quin solita officia exequi possit, et si non sine difficultate. Quæ doctrina est Caiet. in verbo Ebrietas.

Notandum est tertio, in quibus casib. peccatum est mortale inebriare seipsum, esse quoq; inebriare alij. Eodem enim peccato se contaminat, qui alterum inducit ad malum, ac qui malum facit, ex cap. 1. Epist. ad Rom. in fine. Vnde patet, quod ex D. Anton. 2. part. titul. 6. cap. 3. §. 2. habet Tabiena in verbo Ebrietas num. 2. mortaliter peccare cum, qui ad postandum inuitat alium, quem probabiliter scit ebrium fore; ac multo magis (quod Tabiena addit ex Angelo in verbo Ebrietas §. 1. sub fine) eum qui quoq; modo procurat, vt alius inebrietur, etiam si ebrietas non sequatur: quia consentit in notablem damnum proximi. Mortalis adhuc criminis reum cum D. Anton. Tabiena constituit illum, qui commode potest impeditre ne alius inebrietur nec impedit: in confirmationemq; adfert cap. Si culpa Deinjurijs, & damno dato. Cui accedit ratio: quia id, est contra charitatem proximo debitum. Ex quibus infert porro Tabiena gravis peccati reos esse capones qui ex avaritia quadam ministrant bibentibus vñnum, quo inebriandi sunt: vt ea ratione plus pecuniarum emuntur.

Inferri quoq; potest sanctos Patres (vt Diuum Basiliū homil. in ebrietatem: D. Ambrosium de Elia & iejunio cap. 13. & D. August. serm. 231. & 232.) merito inuehi in confusitudinem provocant ad eæ quales haustus: cum ex tali potandi certamine ebrietas facile sequatur: cuius periculo probabili se vel alium exponere, peccatum est mortale: perinde ac se exponere probabili periculo alterius peccati mortalis. Adeo quod mera corruptela sit bibendi regulam statuere, non quidem rationem, nec natura necessitatem, aut bonam valetudinem, sed alieni ventris & viscerum capacitatem, tanquam lagena, aut cloacæ potius in quam vinum transfunditur perdendum. Nec est quod dicature ea re foueri mutuan amicitiam: quia facit Deum inimicum vt bene virget D. Aug. in cit. serm. 231. quod maximum est malum, ipsaque morte peius. Vnde in sequenti sermone inter cetera, D. ipse Augustinus ait: etiam si ad hoc veniretur. Aut bibas aut morieris: melius erit vt caro tua sobria occideretur, quam per ebrietatem anima morieretur.

De ijs quæ sunt in ebrietate.

SECTIO V.

Notandum est quarto, quod vt is qui sapientius factus est ebrius, non satisfacit si in confessione dicat se fuisse ebrium: sed debet dicere quoties id ei contingit, ita nec satisfacere eum qui procuravit plures, aut aliquem plures inebriari, si dicat se inebriauisse aut inebriare voluisse alios: sed debet exponere quoties, & quorū personas voluerit inebriare. Adde iuxta paulo post dicenda si quæ mala ex ebrietate contingent, esse pariter exprimenda. Ad quorum confirmationem

tionem facit communis doctrina de requisitis ad integratatem confessionis, tradita in lib. 6. cap. 4.

Notandum est quinto, mala quae in ebrietate fiunt esse aliquando peccata specie distincta ab ebrietate, aliquando vero esse circumstantias aggrauantes ebrietatem, & demum aliquando nec peccata nec peccati circumstantias esse. Peccata enim sunt specie distincta, quando ante ebrietatem menti occurrerunt explicite aut implicite quidem, sed in principio moraliter sufficienti, ut eadem excitatentur ad talia praeuidenda, praeveniendaque. Ratio est, quia ille qui vult ebrietatem ex qua haec vel illa peccata probabilitate subsecutura nouit: is in ea ipsa ebrietate, tanquam in causa, pariter vult eadem peccata, reusq; illorum coram Deo efficitur: siue ex illa (ebrietate inquam) postea de facto subsequantur, siue non subsequantur: quia istud esset per accidentem ex defectu obiecti, perinde ac si quis domum alterius incenderet, putans multos tali incendio vitam priuandos, secusq; contingenter, eo quod accideret neminem ibi esse, quem corripiendo ignis priuaret vita. In ebrietate vero peccata commissa tunc sunt circumstantiae ipsius, non item species ab ipsa distinctae, quod ea fuerit culpabilis, & ante eam peccata eiusmodi minime in mentem venerint, nec moraliter venire potuerint. Tunc enim voluntaria in se non sunt, quandoquidem ebrietas (dui sunt) aufer rationis usum: & ideo nequeunt culpam, vel deformitatem specificam habere aliam, quam ebrietatis. Unde ut ex D. August. habetur in cap. Inebriauerunt, 15. qu. 1. Loth culpandus est, non quantum inceps, sed quantum ebrietas meruit.

Denique commissa in ebrietate nec peccata sunt nec circumstantiae peccati, quando ebrietas ipsa fuit omnino inculpabilis. Nam nec voluntaria sunt in se: nec in ebrietate, quae ex hypothesi fuit omnino inculpabilis: ob quam etiam causam nequeunt circumstantiae peccati conferi. In horum gratiam adverte commissa in ebrietate, etiam voluntariam, propterea non esse peccata in se, quod in tali statu, ob defectum usus rationis, non exercitantur libere. Imo vero nec esse peccata in alio, tanquam effectus peccati cuius malitia contrahant, nisi in eodem praeuia sint. Quando enim nullo modo praeuideri potuerunt; nullo modo peccata esse, patet: quia quod nullo modo cognitum est, nec cognosciri potuit adhibita morali diligentia, nullo modo voluntarium est, ac proinde nec peccatum. Sic a mortali excusari potest homicidium in ebrietate commissum ab eo, cui nihil omnino occurrit, quod excitaret dubitationem, vel timorem talis mali, sibi euenturi ex ebrietate; vel si aliquatenus dubitauerit aut timuerit, cautionem adhibuit humano modo sufficientem, ne quid tale contingenter.

Neque obflat, quod id ipsum peccatum causam habeat omnino liberam, quia non ideo fuit effectus liber: vt pote qui posita semel causa non fuit amplius in hominis potestate, hausto enim largius vino, indeq; secuto rationis defectu; opera quae in tali statu deinceps sequuntur, non sunt in libera hominis potestate; ac proinde nec sunt peccata: de quorum ratione est, ut a voluntate taliter pendeant, quod liberum sit eorum perpetrationem inchoare, vel non inchoare, inchoatamq; abrumperem, vel continuare: quod in ebrietate contingere nequit, ob eum quem diximus defectum usus rationis.

Notandum est sexto, contractus factos in ebrietate non valere, ut matrimonium, venditionem, emptionem, &c. Ebrius enim quando ebrius est, reputatur amens: atque ab

amente facti contractus, nulli sunt: unde sequitur eum qui ab ebrio lucratur ludendo, aut dono aliquid accipit, teneri ad restitutionem. Sed adverte ex Sylvest. in verbo Ebrietas, quod istud esse intelligendum de ebrio proprio, seu qui omnino priuatus est vsurrationis: si enim adhuc habeat rationis usum: possunt quidem validi esse ab ipso initi contractus, sed in foro exteriori dissoluuntur: quia ebriosi succurriri solet per misericordiam iuris (inquit idem author) quod nihilominus, ebrietatem ipsam non relinquunt impunitam. Nam in cap. Episcopus, dist. 35. praecepit, ut Episcopus aut Presbyter aut Diaconus ebrietas seruens deponatur: ceteri communione priuatur. Et in ead. dist. cap. ultimo habetur ex Conc. Agathensi: ut is quem confiterit ebrium fuisse, patio 30. dierum a communione summouetur, aut corporali subdatur supplicio: & in cap. A. Crapula, De vita & honest. Cleric. statuitur ut Clerici ebriosi, vel qui alias ad ebrietatem incitant, vel ad aquales hauftus se obligant nisi admoniti emendauerint se, suspenderantur ab officio vel beneficio. Quae poenas & alias ciuili modia Summis Pontificibus, aut sacris Concilij constitutas Concil. Trid. dist. 22. cap. 1. De reform. praecepit ad usum reuocari ab Ordinariis; ac etiam maiores imponi.

De difficultate an ebrius irregularitatem incurat committendo homicidium, dicetur commodius in sequenti lib. 30. tract. 2. qui erit de irregularitate, ut impedimento Sacramenti ordinis.

De filiabus gula.

SECTIO VLTIMA.

GVla constituitur unum ex peccatis capitalibus, ex quo nascentur quinq; quasi filiae, hebetudo mentis, inepita letitia, stultiloquium, scurrilitas, & immunditia: quae a D. Gregorio traditae in lib. 31. moral. ca. 31. explicatur a D. Thoma 2.2. quæst. 148. art. 5. & 6. Ex immodico igitur cibi & potu usu, in quo gula consistit, nascitur in mente hebetudo: tum rationis vaporum quibus oppletur cerebrum, tum ratione delectationis superflua, cum eodem usu coniuncta: ex qua fit, ut mens ipsa fit, ut dicitur, in patinis. Mens vero hebetata cum non percipiat aliora, conquietur in predicta delectatione, tanquam in participatione quadam beatitudinis: indeq; prouenit in appetitu letitia inepita; quæ in risu & alijs id genus signis ostenditur. Prouenit præterea in ore: tum stultiloquium, tum scurrilitas: stultiloquium quidem, quia mens dum nimis intenta voluptate ex cibo & potu perceptæ, non considerat quid dici debeat, fit ut temere dicatur quidquid venit in buccam. Scurrilitas vero, quia ex inepita letitia sequitur ut multa indecora, ac etiam turpia agantur aut dicantur, risu mouendi gratia. Denique gula parit in corpore im munditiam: quia ex ingluvio, luxuria nata est sequitur: iam nota uimus initio huius capituli: tum quia excessus in cibo & potu, sepe parit vomitus, & alias foedas superfluorum excretions.

Ceterum ut gula ipsa, sic & istiusmodi filiae ipsius, peccata sunt suo genere venialia: excepta immunditia, quatenus tunc contrahit malitiam, luxuriam quando hanc parit. Quatenus autem parit vomitus quamvis aliqui existimarent tunc quoque esse peccatum de se mortale, contrarium tamen tene-

ri posse antea numero 54. docimur.

**